

Hartenštejn v roce 1982 a 2016.
Obě fotografie Stanislav Wieser.

Proměny v čase – hrad Hartenštejn

Stanislav Wieser, Karlovy Vary

Hrad založený v 15. století se proměnil v ruiny stejně jako mnohé středověké stavby. V roce 1927 jej odkoupilo město Bochov v zájmu archeologického průzkumu a přestavby na výletní místo. Severní věž byla přestavěna na rozhlednu. Pro veřejnost byla otevřena v roce 1936 a kromě rozhledu nabízela možnost ubytování. Dominantní místo nad městem, stejně jako široké okolí, postihly události 2. světové války. Znovu se začaly zbytky hradu rozpadat a na sousedním návrší zarůstal monumentální pomník obětí 1. světové války.

Výhled z hradního vrchu byl především na sever a severovýchod k Doupovským horám nepřístupným od roku 1954. Na snímku z května 1982 by sotva kdo poznal, že severní věž, zvaná Karlovarská, byla rozhlednou. Vpravo od ní je viditelný kostel sv. Jakuba, kolem něhož před založením Bochova ve 14. století bývala ves Krašnov (Krassnow).

V roce 2006, kdy byl Bochovu znovu udělen statut města, byly zahájeny práce na rekonstrukci pozůstatků Hartenštejna. Slavnostně byla rozhledna, jejíž dřevěná konstrukce je vestavěna do severní věže, otevřena 19. června 2011. Práce na odkrytí a konzervaci ojedinělé hradní stavby pokračovaly do roku 2015. Význam a popis jednotlivých částí hradu je dokumentován na 24 informačních tabulích umístěných u odkrytých částí hradu a také v prostoru věže. Rozhledna je přístupná po vyzvednutí klíče v infocentru města (www.mesto-bochov.cz/turista/infocentrum/) nebo v restauraci na radnici. Panoramatické snímky s popisem míst v dohledu jsou umístěny na parapetech oken rozhledny.

Na snímku z dubna 2016 je poněkud širší úhel záběru, než stačil pro snímek před 34 lety. Stromy zčásti zakrývají pohled na kostel sv. Jakuba, který zatím v soukromém vlastnictví chátrá. Ve východním výhledu, mimo tento fotografický záběr, je mezi pastvinami obnovený pomník obětí 1. světové války. ■